

DUMINICULA JUNA

POLITICĂ — ECONOMICĂ — CULTURALĂ — ZILNICĂ

Director-Proprietar
CONST. N. SARRY

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub No. 37 din Mai 1938

Abonamentul cu supliment cultural — 800 lei — 6 luni 500 lei — Pentru Autorități și Instituții lei 2000
TELEFON No. 13.43 — Imprimeriile proprii Str. Scarlat Vărnăv No. 27

Redacția și Administrația:
CONSTANȚA, str. Scarlat Vărnăv No. 27

REGELE FERDINAND, REGINA MARIA ȘI ARMATA

La piocă și eterna amintire, pe care Regele Ferdinand și Regina Maria au lăsat-o poporului românesc, este deosebită participarea sutilească a Armatei active și a foștilor luptători din războiul trecut.

Regele Ferdinand întregitorul de Neam, a fost marele ostaș care a dus Armata de ieri la realizarea idealului nostru național. Nobila lui elige va rămâne deapănuri săpată în sufletele noastre.

Ne amintim deasemeni cum ordinul de zi pe Armată, dat acum cinci ani la moartea mamei noastre Regine, a avut un adânc răsunet în toate inimile românești; nu numai ofițerii și trupa activă au vibrat de pătrunzătoare emoție, dar

ordinul acela a fost citit, din propria inițiativă a membrilor, la numeroase asociații de foști luptători, de invalizi, de voluntari... De altfel, oriunde au fost doi sau mai mulți ofițeri de rezervă, gradați sau soldați, din cei ce luptaseră în războiul trecut, acel ordin a fost citit și recitat: mâinile s'au căutat și s'au strâns, ochii s'au umezit, la evocarea aceleia, care îi insultește cu curajul și prezența ei în primele tranșee.

Ne murise în adevăr cu Regina noastră cea frumoasă, nu numai zăna întregirii Neamului, dar și o mândră, o venerată și augustă camaradă de arme, care, fără teamă, galopa în fruntea cavaleriei și cobora în bordecele de exantematici, ca să-i mângâie și să le dea nădejde. Toți cari fuseseră răniți pe front, în fostul războiu, o revădeau neobosită în albă rochie de infirmieră; toți cei ce luptaseră în Moldova, o văd și acum venind în mijlocul lor, bravă și superbă, îmbărbătându-i cu o privire dreaptă, exaltându-i cu un zâmbet blând. Ce mai însemna oare viața pentru luptătorul, căruia Regina Maria îi aduce în tranșee asemenea daruri neprețuite?...

Mama răniților s'a dus și ea în lumina veșniciei, acolo unde marele Rege Ferdinand și eroii lui o așteptau...

A fost în adevăr suprema revedere în eternitate... Regele întregirii și eroii lui o așteptau.

O așteptau cavaleriștii căzuți în șarja dela Robănești, nebuni de eroism la gândul că și Regina era comandant de cavalerie; o așteptau vitejii din 32 Mreca, cari luptaseră numai în cămăși; o așteptau vânătorii veterani de mitraliere perfecționate, dar slăbiți...

O clipă mai înainte de atec de privirile ei...

Opt sute de mii de eroi o așteptau, la marea revedere din eternitate...

Acum, marea Armată a morților pentru idealul național era întreagă: dincolo de timp și spațiu, Regina Maria trece pe-ată tot pe calul ei alb Jumbo, alături de Regele Ferdinand, în fruntea coloanelor nevăzute de ostași... așa cum am văzut-o în uniformă de roșion, trecând pe sub Arcul de Triumf, la întoarcerea în Capitala Țării, din războiul cel mare al întregirii.

Marea oaste se refăcuse în eternitate...

Un fost ostaș

CUGETĂRI

Cuțitul în mâinile unui criminal, este incomparabil mai puțin periculos, decât capacitatea, știința, incumintă sau forța, în posesia sau la dispoziția unui om rău sau neînțelept.

GHEORGHE V. MURELLI

Grija pentru orfanii de războiu

Cuvântarea Mareșalului Conducător, rostită de Ziua Eroilor la cimitirul militar Ghencea, a însemnat un pios imn de slavă adus de primul ostaș al țării tuturor celor cari nu și-au preocupat viața — cel mai de preț bun al omului — pentru a-și apăra fruntăriile și odată cu ele patrimoniul de tradiții creștine al Europei.

Odată cu închinarea către martirii cauzei românești, Ma-

Quod erat demonstrandum

În slârșit, evenimentele au confirmat fără puțință de îndoială, ceea ce am susținut noi aci din primul moment al izbucnirii războiului cu Rusia: anume că Anglo-Americanii nu sunt prieteni.

Firește pentru omul care judecă lucrurile așa cum sunt, care nu caută dedesubturi ce nu există, subînțeleșuri cari nu sunt și înțeleșuri „secrete” despre cari vorbește toată lumea, dar cari nu există, lucrul era clar: de vreme ce ne batem cu U.R.S.S. alături de Germania, Anglo-Americanii sunt obligați să ne fie adversari.

De aceea, acum un an și jumătate ei ne-au declarat război.

Totuși, și nu este nevoie s-o mai dovedim — erau și s'ar putea să mai fie încă — unii cari credeau, cari așteptau prietenia și sprijinul Angliei, care Anglie, asemenea unei bunici blajine și înțelegătoare, ar fi ertat pe nepotelul care în mîntea lui puțină de copil, și-a făcut de joc aruncând cu pietre în ea. Mai mult încă, bunicuța aceea ar fi fost atât de bună, încât la urmă ne-ar mai fi dat și bomboane...

În ziua de 1 August, Anglofilii, au avut o zi rea. Bunicuța s'a dovedit a nu fi ce credeau ei. Iar noi cel cari am tot spus aci ce spunem și acum, am socotit că, pe lângă satisfacția fortărețelor zburătoare căzute în nas, pe pământul valah, mai putem înscrie și alta: aceea că s'a văzut că Anglo-americanii nu ne iubesc, că nu ne „menajează” cum pretindeau unii.

Englezii și Americanii au venit cu argumente concludente.

Și am zis: quod erat demonstrandum!

QUIDAM

DUMINICA

de Preotul CONST. POPESCU

Multe încercări sînt în viață. Iar ca să poți rezista atîtor obiecțiunii, atîtor împotriviri și atîtor amenințări, venite dela atîți nechemăți, fie deschisi, fie ascunși, ne trebuie o pătrundere în suflet a virtuții răbdării. În misiunea noastră nu încapă descurajarea, dar este imperioasă așteptarea. Așa că — de se întâmplă ca la cei mai buni și vrednici oameni să le fie închisă calea succesului, nici o suferință și nici un pic de descurajare n'au o sălășuire în sufletul lor. Știu ei pentru cine luptă: pentru Dumnezeu, iar nu pentru ei înșiși.

tre noi, cari n'au cultură și nici un mod de exprimare, dar din sufletul lor aruncă veninul prin asalturi de haidăi, ca să spurce și să parvină. Dar — dacă prin virtutea răbdării — nu se presupune deloc o resemnare până la anularea energiei — atunci se presupune o luptă pentru multă vreme, dar cu elan întreprinsă — împotriva nemernicilor, cari produc zăhărniri în instituții și națiune.

Știm doar că în universul acesta, totul ne prezintă un exemplu de răbdare. Insuși Dumnezeu este răbdător, pentru că este veșnic și pentru că opera sa nu se mărginește numai la marginea unei zile; însăși natura lucrează cu atîta liniște, încât nu-i simți nicio mersul și nu-i vezi nici munca sa. Să ne gândim numai la germinarea seminței în pământ, la formarea albiciei răurilor, la evaporarea apei mărilor și la condensarea vaporilor în nori, cît timp nu trebuie, și cîtă muncă nu se depune!

„Prin răbdare, treci marea”. Aci au se presupun eforturi în luptă și timp îndelungat? Iar „graba strică treaba” atunci când haita pornește la acțiune, fără rațiune și fără sentiment, nerăbdătoare și curioasă de a-și vedea prada sa.

Cine crede în Dumnezeu și îndeplinește cuvântul Său, ica în seamă că nu-i succesul său, ci al lui Dumnezeu. Iarăși nu-i nevoie ca să cunoști rezultatul eforturilor tale în lupta ce-o porți, ci numai datoria ta de a lupta și de a semăna exemplul și cuvântul bun.

Așa că, iubital taceu frate, înțelegeți acum delicatetea și grijile mele; dar trebuie să înțelegeți și intransigența încă, atunci când mă întâlnesc cu lașitatea,

cu minciuna, cu șiretlicul, cu intriga, cu tîmpenia și cu durplicitatea. Ca rămân un izolat, nici de asta nu-mi pasă. Sînt tot mai mult dărz și sigur pe calea scopului meu. Știi foarte bine, că nu-s adeptul lașilor și nici al compromisurilor. Pe calea mea, ce-am spus aceea am gândit și ce-am făcut, aceea am spus. Eu aș dori să mi se spună în public de către oricine mă cunoaște, dacă faptele, cuvintele, sentimentele mele sînt în dezacord cu adevărul și cu virtutea.

Mai departe r a b d, lupt și aștept.

Canoniere contra submarine

Se înserase. Undeva în largul îndepărtat al Mării se desci-frează câteva puncte negre, ce se mișcă pe întinderile albastre de ape. Este un convoi, care merge spre front.

Vasele de comerț sunt escortate de unități ale Marinei noastre regale și par niște fete, cari au plecat prin locuri necunoscute, prin păduri îndesate și păzite de unchleși sfetoși.

Printre vasele militare se găsesc și câteva canoniere. Aceste vase românești au contribuit foarte mult la reușita misiunilor, cu care a fost însărcinată marina noastră.

Navale militare zig-zag-ează mereu.

O canonieră merge în urma convoiului, cercetînd orice mișcare suspectă pe Mare. Deodată un marinar observă, nu departe de el, ceva asemănător unui periscop. Imediat raportează print-un porta-voce comandantului canonierei, care stă tot timpul sus la comandă.

Canoniera face banda stînga și pune prova pe periscop, constatîndu-se că în adevăr este un periscop. Cel dela submarin au înțeles că au fost descoperiți și au bănuț urmărea manevrei canonierei. Au tras periscopul dela suprafața apei. Dar a fost prea tîrziu.

— Funda!
Ordinul comandantului a fost scurt și energic. O bombă anti-submarină a fost lansată. Apoi o alta și mereu altele. Tot sectorul unde stătea plît submarinul a fost răscolit viforile de asprele explozii ale bombelor anti-submarine.

Se raportează navelor comandantului (continuare în pag. 2-a)

DISTRIBUIREA uleiului comestibil

Incepând dela data de 5 August a. c. se va distribui uleiul comestibil pe luna Iulie, în baza bonului No. 2 din cartelă. Pentru fiecare persoană se va da 500 gr.

Distribuirea se va face până la data de 15 August.

NOWOROSSJK

Atmosfera de război dă orașului un aspect straniu.

Artificia grea germană bate naștere. Fortificații în pământ cu sisteme etajate, rușii au mare putere de rezistență.

Către ora 9, primul val de Stukas-uri își face apariția. Primul coborât în picaj este urmat de al doilea; apoi al treilea, apoi al patrulea; și când primul s'a redresat ultimul își face coborârea vertiginoasă. Urmărim bombardamentul cu ochiul liber, de pe o casă cu etaj transformată în observator. Sunt groase și înalte de 20-30 m. De dedesubt se deslușesc fiacările. Casele ce se observau mai înainte, atât de inofensive în aparență, au fost obiectivul atacului. Zgomiturile se simt puternic până departe.

Sistemul de fortificație rus e bine cunoscut. Aparanțele începă în regulă generală.

Casa, distrusă, dărâmată până la refuz la primul aspect, este încă sată așa mai departe. Se sapă încă în interior. Pereții sunt consolidați pe dinăuntru; alți pereți de beton decca 90 cm. sunt plasați în interior, creându-se astfel un soi de subsoi cazemată în interiorul acestor ruine.

Apoi se văd creneluri plasate în chiar răscolul pământului sau la un metru, dela suprafață, în dosul acestui perete-ruină.

E un soare puternic. Ieri, jase bombardiere ruse au fost doborâte. Era cam în jurul orei 4 d a. Ca niciodată treizeci ieșiseră pe cerul orașului.

Messerschmidt-urile le au încadrat. Din momentul apariției a paratelor germane, antiaeriana și-a încetat tragerea. Unul câte unul din aparatele ruse erau dislocate din formație întocmai ca la o vânătoare, aparatului vizat îi este aruncată calea din față. Vânătorul și pradă se judecă ei între ei.

Câteva rafale scurte și victima, cu o jerbă de flori în coadă urmată de o trenă interminabilă de fum, se repede înfingându-se cu botul în pământ.

În prima linie, aflată pe străzi și pe case, nu se observă nici o mișcare. Ziua totuși pare cufundată în tăcere. Câte o grenadă explodează însă din când în când aruncată din imediată apropiere. Comunicația, făcută prin pașuri, este suspectată și observată de o parte și de alta. Prin spațiile libere s'au ridicat paravane. Uși, ferestre, mobilă, totul este îngrămădit

ca să maschese coridoarele. Pândită când dela o extremă când dela alta strada nu poate fi trecută decât în fugă.

Orașul e moart și complet moart. Peste el soarele bate cu o intensitate ca de Iunie. E un totuș surprinzătoare această vară bruscă în acest punct.

Tunarii dela artileria însoțitoare a Infanteriei lucrează totuși numai în obiloși. Fac plaja. Calcularea elementelor de tragere se face prin ochelari de soare și cu busturile complet goale.

Un centru de rezistență pe întregul sector de 100 m. al unei străzi. E o casă modestă, o casă ca toate celelalte.

S'a săpat și aici cam 1,50 m în jos. Pereții au fost căptușiți cu alți pereți de piatră apertate una peste alta și propiți la paravane de scânduri. Spațiul s'a micșorat astfel mult.

Între'un colț un pian, murdar, doarme sub stratul gros de colb. Ridicăm clapa. Apăsăm pe clava tură.

Plăci de watelon, un tablou între'un perete — un vechi tablou — o fotografie alături și foarte multe partituri de note muzicale risipite pe jos.

Este o liniște totală. Scurte pălăviri de automate spintecă însă alteori liniștea.

La ruși, n'am văzut decât ruine. Ruine și iar ruine. Ei preferă mediul cel mai distrus. Acolo se fortifică.

Rețelele de sârmă ghimpată se interpun apoi pe întreg acest sector. Sunt doua sau chiar trei rânduri. Drumul înapoi îl facem condup, doar de firul telefonice târât pe pământ.

Cele patru sau cinci palate orientale cu fața către golf sunt distruse complet. Semnalăm câte va clădiri vechi monumentale.

Artileria grea roșie instalată într'o fostă fabrică de ciment, bate exact pe celălalt versant.

Fosta catedrală a orașului, populată acum de armata de nepuțințioși și bătrâni care nu au putut să evacueze orașul, pare să fie printre cele mai vizate.

Alaltăieri, 23 Aprilie s'a tras și cu katiușa. A fost o scurtă grohăitură sinistră. Colțul de casă atins a fost prefăcut tot în moloc.

Orașul a avut o poziție ideală. O pușcă de apă, parca puțin gătuțită în mijloc. Pe delături: orașul, clădirile. În partea stângă a

In atențiunea cetățenilor Prinși făcând comerț cu cartele

Între'un număr trecut al acestui ziar am relatat cetățenilor noștri unele tutorelor celor cari au întrebunțat sau furat cartelele altora.

Organile primăriei încep în control pe teren, au descoperit alți indivizi cari întrebunțau un nou gen de extorcherie. Presentându-se ca agenți de poliție sau declinandu-și alte calități, luau bani naivilor în schimb cărora le dădeu cartele, nevătând însă a tăia din cartele bonurile în baza cărora li se eliberau anumite alimente de primă necesitate.

Astfel Conșo Petre domiciliat în str. Mangaliei 10, dându-se drept agent de poliție, a reușit să convingă mai mulți lucrători din part și luând suma de 3500 lei de fiecare cartelă prin semnături false, s'au eliberat aceste cartele pe cari le a dat lucrătorilor. Nu s'au mai văzut aceste cartele.

Ducându-se să și ridice zahărul lucrătorii au observat lipsa bonurilor de zahăr și reclamând organelor primăriei, au aflat că au fost victimele unui ingenios extorcer.

Deosebită Marin Godeanu din cartierul Anadolchiului a ridicat dela primăria municipiului 7 cartele, pe cari le-a vândut mai multor locuitori turci.

Ambii indivizi au fost arestați și închișiți, spre a li judecați, organelor în drept, urmând a li trimiși în lagăr.

Primăria municipiului atrage atențiunea pe această cale cetățenilor să nu se lase ademniți de astfel de indivizi, recomandându-i organelor de control ale Primăriei, spre a li sancționați.

— XX —

Scrisori de pe front Canoniere contra submarine

(continuare din pag. 1-a)
dant că a fost văzut un submarin și a fost grenadat. Acesta mulțumește pentru vitejia marinărilor și ordonă — într'edea soarta submarinului a fost peștelul — continuarea drumului.

Ne luăm locul vechi în formație și pornim mai departe spre punctul ordonat.

Am mai mers mult pe întinsul apelor de cleștar. În înzortrea unei zile splendide de vară am ajuns la punctul ordonat. Pe lângă perfecte condițiuni în care au fost aduse navele de comerț, marina noastră militară a mai adăugat încă o verigă la lanțul eroismului feclorilor noștri din oastea albastră a țării.

VASILE OPROVICIU
reporter de război S.M.F.

Noile înscrieri pentru alimentele cartelate

Se aduce la cunoștința generală că, începând dela data de 1 August a. c., se fac înscrieri noi la magazine, pentru alimente cartelate.

Înscrierea se va face pe baza de cartele și identitatea fiecărui și va dura una lună, adică dela 1—30 August incl.

Comercianții vor întocmi două registre, un original, care după verificare va rămâne în magazin, iar copia va fi reținută la arhiva Oficiului Aprovizionăm.

Nu se admit nici într'un caz tablouri în foi volante.

Comercianții, cari nu au cel puțin 200 de înscriși, nu vor primi alimentele cartelate spre distribuție.

S'a soluționat definitiv problema pâinii

În ultimele zile, la unele hărăzi, pâinea nu se mai putea găsi în cantitate suficientă.

Faptul nu se datora lipsei de grâu, ci lipsei de faină, deoarece o singură moară și anume moara „Gloria” producea toată faina cerută de necesitățile orașului.

De sigur, în această situație au venit momente când această moară n'a putut face față situației, cum s'a întâmplat acum.

Pentru a preveni asemenea situații și pentru ca orașul să dispună oricând de cantitățile și sorturile de faină necesare pentru consumul populației, primăria mu-

municipiului a hotărât și a început punerea în funcțiune pentru a produce făina necesară orașului, și a morii Damadian.

În felul acesta, brutăritii vor avea oricând cantitățile necesare de faină.

În ce privește reglementarea distribuției pâinii în sensul ca pâinea neagră să se vândă până la ora 11 dim. iar cea albă după această oră, această măsură s'a luat numai cu caracter provizoriu.

Ea n'a durat decât o zi. Totuși, dacă prin lipsa de înțelegere a cetățenilor sau a unor brutari, ea se va dovedi din nou necesară, va fi reținută.

Ce măsuri trebuie luate în caz de bombardament

COMUNI AT

La sunarea alarmei toată lumea intră în adăpost și rămâne acolo până ce se sună încetarea alarmei; la Câmpina câteva femei cari au ieșit din adăpost înainte de încetarea alarmei au fost grav rănite, iar alte 4 persoane au fost omorite tot din aceiași cauză.

Cum se poate întâmpla ca starea de alarmă să dureze mai mult timp, se recomandă să se ia în adăpost baine mai groase, ceva alimente și apă.

Când se sună alarma să se deshidă terestrele, spre a evita spargerea geamurilor, și eventual rănirea persoanelor.

Publicul să nu se adune în jurul bomanelor neexplodate; în Ploești au fost ușișă 4 persoane cari au stat în apropierea unei astfel de bombe.

Cine nu și-a făcut încă adă-

post, să și facă numai decât și acolo unde nu sunt alte posibilități, să se facă cel puțin o tranșee după modelul publicat în ziar.

Să se evite atingerea obiectelor suspecte, a sticlurilor și a diferitelor obiecte cari pot face explozie și căni pe imprudenți.

Pregătiți din vreme o valiză cu lucruri de primă necesitate

Printre măsurile de prevedere care trebuie luate în scopul apărării pasive, amintim astăzi și necesitatea pregătirii unei valize cu obiecte de strictă necesitate.

Deoarece nimeni nu poate prevedea când vor fi bombardamente, avem datoria să nu fim surprinși nepregătiți.

Astfel, în cazul că se dă alarmă — continuare în pag. 4-a

Din activitatea
Căminurilor Culturale

In excursie, la Bratka!

Inițiativa aparține caravanei pretoriale a plășii Adamclisi, care a reușit să strângă într-un mănunchiu de bună înțelegere toate energiile respirate, dela reședință și din satele risipite între granița cea nouă și apele leneșe ale Dunării... În cadrul activităților căminale, dirijate ori numai inspirate de caravana, s'a inițiat și s'a realizat, în duminică de 25 Iulie, o minunată ieșire la Dunăre, acolo unde ea își face joncțiunea cu mările și pitorescul lac al Mărlăneului, printr'un prival. Participanții s'au adunat dela cele trei cămine invitate: Adamclisi, Ion Corvin și Beilic — și punctul alea a fost pădurea năa „Bratka”, din fața dunărenului ostrov al Talerului.

În duminică, „mosafirii” dela Adamclisi, cași parte dintre excursioniștii din Beilic, au luat parte la slujba religioasă, prestată de P. C. Econom Stavrofor Const. Vasilescu, în biserica din Ion Corvin, laolaltă cu Corvinenii și lumea adunată din toată regiunea, fiind și zi de... obor...

A predicat, interpretând și lămurind evanghelia zilei, Părintele Nicolae Ciorbaru, parohul și directorul căminului cultural dela Beilic. Slăbănogul vindecat de Iisus Christos Domnul, prin cuvânt, a prilejuit talentatului predicator tratarea adecvată a „credinței”, cu toate binefăcătoarele ei efecte.

După slujbă, a vorbit d l avocat Ion Dinu din Adamclisi, despre suferință și rostul ei în economia divină. Războiul inuși, a subliniat d-sa, face parte din planul acestei economii și-și are, nu numai justificarea lui națională și vitală, ci și o justificare religioasă și mântuitoare de suflete.

Părintele Const. Vasilescu a relevat înaltul rol al caravanei pretoriale și a mulțumit participanților, binecuvântând lucrul și osârdia lor generoasă.

Convoiul de vehicule s'a îndreptat, apoi, înspre Beilic — unde, un răgaz a fost destinat contactului cu frunzașii locali, vizitării bisericii în radicală refacere și... aprovizionării.

Drumul spre Bratka, drum de poveste... drum de nenumărate popasuri... Căci convoiul era ritmic reținut, când de treun erin de miez galben ca o fărâmă de lună, proiectându-se depe lacul Mărlăneului... când de armonia culorilor mii și miilor de rațe sălbatice, găte, cocostărci cu ochii neînșcate spre orizont, bătlani în plină vânătoare, corcodei în aburdă, găte galăgioase, lebede mae-toase și câte alte puzderii de vietați aquatice... când, în fine, de stufărișurile hânuind de bălângănitul acioaelor ori de... fântânelor artistice durate, între malul apei și malul abrupt al merelei Beilicului.

Tabloul, completat cu turmele de oi revărsate pe plaiașii din fața cu ritmul lent al bivoliilor trândăvind în fundul câmpiei dunărene, încropită de soare, cu găuguritul porumbelor rotunjiți pe marginea terului, cu vremea valurilor, evoca, într'adevăr, fie vreo idila din Coșbuc, fie vre-un pastel din Alexandri, fie vreo un peisaj de viziune plastică

de-al nemuritorului Grigorescu...

În sfârșit, Dunărea L... Cu valurile ei cloocotinde, izbucnind ritmic din umbrele pădurilor de sălcii, ca statuia lui Buda din floarea de lotus... Cu malurile abrupte ca niște bolți de mânăstire strămoșească și cu reveriile alunecate pe patina veacurilor ce cloocotesc urme de cetăți apuse și se confundă în trecutul daco-roman al neamului nostru...

Ne-a vibrat ospitaliere salutară și graiul ei n'a rămas nimănui din cei de față, necunoscut... Ochiul ei tainic s'a oprit generos asupra căminștilor, cu un dor neogoit, cu o nostalgie copleșitoare... Pe unii dintre răsfațații ei, între cari avocatul Ion Dinu, doctorul Anghel Encica, „fii ai satului din preajmă și șerpi ai ei, în copilăria aici trăită”, nu-i mai văzuse de decenii...

— Bratka! Pădurea de mesteacăn, de tei dolidora de frunze bogate, de plopi uriași, de stejari seculari și de... sălcii pletoase a Bratka!... Cu covorașele ei fecunde de iarbă și flori, cu mirosul ei reavăn de parfumiuri alece, cu desăsurile ei concertate de toate cântătoarele Dobrogei, cu poezia ei luminoasă... Cu farul dunărean, stăpănuind ei neadormit, schimbându-și și'n plină zi, ritmic, cele două lumini convenționale, cu ochii fieși înspre drumul fără pulbere... Pe așul, stoluri-stoluri de păsări de baltă, plutind și aruncând „musafirilor” țipete prelungi și plângătoare!...

Grupul s'amprăștiat, atras în toate părțile de adierile zefirului, de ropotele valurilor, de dangătele acioaelor, de năchexitul cailor, de murmurele pădurii, de toată mișcarea cântătoare de care fremătă Bratka...

Între frumusețile cerului și ale pământului, excursioniștii rămăseseră... adevărați nuntași.

Serviciul artelniciei a revenit vestitului braconier, acum investit cu toate drepturile peacărești, Tudorica Cabason, fostul primar... iorghist al Beilicului... care s'a prozideze și indelectnicirile vânatului, ale proțapitelui meilor dunăreni și ale dogoritului lor la focal vestală din preajma Dunării...

Telemeaua era preparată ad hoc, de bacul Fabricii de Telemea a Bancii din Ion Corvin, prin diligențele harnicului conducător de fapt, Ion Stamate... Roșiile au fost alee din grădina Corvinului, odată cu alte bunătați, prin grija lui Nea Costacke, cunoscutul pensionar, trecut o viață ntreagă, prin toate demnitățile locale... Puii au rămas în sarcina, uzurpată, a Părintelui Nicolae Ciorbaru... Ghița și aranjamentele : dirijate de harnicia frunzașilor Sava Baicu și Ion Chirea... Vinul, „de Velichioiu”, în grija mai tuturor, ca articol cu deosebite apreciat...

Ca într'un organism viu, în care toate alcătuirile se mișcă armonios și complectându-se unele pe altele, în singura funcție pe viață, tot așa, în excursia dela Bratka, toți membrii au fost absorbiți automat în același ritm de miș-

care lucrătoare, care să pregătească o masă pescărească după tipic... Și-au reușit... N'a masă specie de pește, dunărean ori mărlănean, care să nu fi defilat în proțapii și frigarile tiranicului Cabason!

Veselia, exuberanța, neastămpăr, cântece, recitari de versuri, intonări de marșuri, cuvântări, promenade și... băi în apa încălzită a malului nisipos și curat din locul „La Taler”...

...Între mulți alții, am remarcat pe d-nii : judecător Alex. Moiesescu, Doctor Anghel Encica, avocați Aurel Condrea și Ion Dinu, preotul Nic. Ciorbaru, primarii Sava Baicu și Ion Chirea, frunzași Costacke S. Marin, Ion Stamate, Tudor Cabason, notarul Ion Arghiropol și mulți alții.

Înapoierea s'a făcut, seara târziu, în același ritm de poezie câmpenească... și cu aceeași pătimășă iubire pentru viața de țară, înfrăgezită de zorziilelor și rumenită de caldura soarelui...

Viața care se desfășoară simplă și clară ca lumina pe întinderile roditoare ale lanurilor țărănești, sub ocrotirea zeiței Ceres...

Asistent

—XX—

Grija pentru orfani

(continuare din pag. 10)

viața văduvelor și orfanilor de război, se cuvine a fi înțeleasă de toată lumea. Dar nu trebuie să lăsam pe seama oficialității, care are să răspundă unor cerinți tot mai mari, provocate de starea excepțională de război, ci să pornim din indemn propriu la înfăptuire de interes comun.

Cetățenii cu dare de mână pot lua sub oblăduirea lor unul sau doi copii orfani. Fapta aceasta ar constitui și o virtute creștină și o îndeplinire a datoriei către Neam.

În loc de a adopta un copil oarecare, cetățenii fără copii pot înfia un copilș al unui ostaș căzut pe front și a cărui văduvă ar fi lipsită de mijloace materiale. În chipul acesta și-ar satisface și orgoliul de părinți și în plus ar plăti o datorie sfântă către țară.

Cunoaștem cazuri de doamne din buna societate care cheltuiesc foarte mulți bani pe toale și distracții de tot felul. Neavând copii, ele își concentrează sentimentele de griji și trandăcă către vre-o... jăvră de rasă. Desigur, nimeni nu este oprit a avea animale de rasă și a le îngriji așa cum se cuvine, dar este inadmisibil de a cheltui zeci de mii de lei cu întreținerea lor, în vreme ce orfanii de război trec prin mari lipsuri.

Să nu lăsam totul pe seama Statului, care are sarcini foarte grele. Să mai preluăm și noi din ele cu dragă inimă, încredințați că ne facem astfel datoria către țară și posteritate.

Dragi cititori, nu uitați indemnul Marelui Conducător și îndreptați-vă atenția cu pioasă grijă către urmașii bravilor căzuți pe front pentru apărarea granițelor, pentru siguranța noastră și a vetrelor noastre. ION MUCHE

CERESIT

adaus la beton și mortar

impermeabilizează terase, fundații subacvare, usucă pivnițe și locuințe igrasioase.

„R. 3”

împregnează construcții de lemn (acoperișuri și podurile, bărci) contra incendiului.

CERESIT

București IV, Str. Grigore Alexandrescu 18 Telefon 25537

Presă din provincie în îndeplinirea misiunii ei

D-nul Vlad Ț. Vlădescu, președintele Federației naționale a presei din provincie, neobosit ca totdeauna, a ținut în ultima vreme Ardealul în lung și în lat, duând cuvântul cald și lămurat al unui orator care face casă bună cu scriitorii.

Astfel d-sa a vizitat Dava, Lugojul Petroșani, Orăștie, Luparii, Dob a Henedoara. Peste tot s'au făcut cu a est priel manifestățiuni onferențarului, care a fost srbătorit de oficialitate și auditor. D-sa își va continua drumul la Timișoara, Arad, Oravița, Reșița și Alba Iulia.

Vorbirile d lui Vlădescu se desfășoară „pe linia destinului Romănesc”, fiindcă, a spus d-sa la Lugoj, destinul românesc își cantă stifele sale împliniri naționale în jertfa de sânge a Războiului sălbăticit și bolșevizat.

„Este legea pământului strămoșesc și porunca noastră a destinului românesc”.

Întrebat de un redactor al ziarelui „Știrea” din Arad asupra rolului presei d l Vlădescu a răspuns cu următoarele:

„Presă prin funcțiunea ei socială reprezintă o mare putere în stat, prin libertatea de acțiune prin libertatea de gândire și libertatea de conștiință, fiindcă numai așa se explică faptul că acest instrument de propagandă, a creiel curente epocale de opinie publică, a determinat acțiuni memorabile, preconizând reforme și inițiative, are ad fost adoptate de dirigații și pentu redresarea vieții interne, dela întemeierea statului nostru național și până azi.”

— Dar presă d n provincie?

— Sunt pe deplin mulțumit că îmi puneți astfel de întrebare. Dacă presa din Capitală a îmbălișat deopotrivă organizarea întregii națiuni în jurul acelui ideal comun, care formează fondul de existență al tuturor și al fiecăruia dintre noi, apoi pe drept cuvânt putem accentua importanța covârșitoare și care a intrat definitiv în istorie, a presei din provincie.

Prin înalta ei misiune educativă și de informare a maselor, a străbătut pretutindea, în orașe, la sate și până în ei d n urmă cămin, infișând elementele componente ale sufletului națiunii române.

Până acum s'a scris prea puțin de mun a jertfei d a presei d n provincie, are prin s risul ei cotidian și periodic, în interesul exclusiv al Patriei și, mai ales, în interesul superior și forțelor pozitive și active, reprezentă sub stămpa o muncenie a v ednii sforsitori al ser șitului românesc și cea mai de seamă pagină a sentimentului datoriei cetățenești.

Asfel presă din provincie îndeplinește un rol covârșitor și

primordial în formarea elitelor, a activității conducătorilor, în spirit românesc și predominant inițiativa particulare creeatoare prin consolidarea spiritului autohton al neamului, între apărarea spirituală a suveranității statului, intensifierea pe scriștii pur românești a libertății naționale și a integrității realităților superioare teritoriale.

Îată pentru ce am declarat la întrunirea zăriștilor dela Fundația Carol I-ul, că presa românească din provincie slujește cu sfântă și neclintită credință înaltele comandamente naționale, pe Majestatea Sa Regele și pe Conducătorul Statului Român.”

—XX—

Ce măsuri trebuie luate în oază de bombardament

(Urmare din pag. 2-a)

În noaptea suntem nevoiți să coborim în adăpost, de cele mai multe ori îmbrăcați sumar, sau cu o haină luată în grabă. Dacă se întâmplă ca o bombă să ne distruagă locuința, rămănem numai cu ce am plecat în adăpost.

(De aceea este prudent ca d n vreme să pregătim o valiză, un geamantan, cu lucruri de primă necesitate (rufărie da corp, rufărie de pat, etc.), pentruca, în cazul unei neorocrii, să avem asigurată strictul necesar.

Pregătiți, așa dar, din vreme, valizele cu obiecte de primă necesitate și puneți o la îndemână, pentru a o lua în adăpost când se dă alarma.

Pentru preîntâmpinarea efectelor bombelor explosive

S'a arătat prin presă în nenumărate rânduri, efectele produse de exploziile bombelor

Reamintim că suflul produs de explozia unei bombe de 1.800 kgr. distruge pe o rază de mai bine de 1 km. toate geamurile imobilelor învecinate locului unde a căzut bomba.

Astfel fiind, cu toate rezervele pe geamuri nu s'ar putea face față străicirișurilor cauzate

Dei în eventualitatea unor bombardamente aeriene, sfătuim pe toți locuitorii — proprietarii și chiriași — să scoată din vreme rândul al doilea de ferestre și să l depoziteze în subsoluri, magazii sau pivnițe.

În afară de faptul că această măsură este practică, punându-se la adăpost de pagube nereparabile pentru moment, scoaterea dublurei de ferestre, este și de ordin igienic, mai ales în timpul verii când aerisirea trebuie să se facă permanent.

Omenia unor barbari

Episod istoric petrecut în apropierea Constanței

de G. POPA-LISSEANU

În vremea împăratului Mauricius, care a domnit în imperiul roman de răsărit de la anul 583 până la anul 602, s'a petrecut, în Dobrogea de astăzi și anume în împrejurimile Constanței, pe atunci numită *Tomea* și *Tomi* (1), un fapt cu totul extraordinar și care ne face dovada că barbarii de pe acea vreme erau mai puțin barbari decât oamenii civilizați de astăzi.

Cronica contemporană cu acest fapt, Theophylactus Simocatta, ne istorisește următoarele:

Pe când oștile romane se găseau într-o primăvară în apropierea orașului Tomea, Romanilor li s'au isprăvit proviziunile și o foamete cumplită i-a ajuns tocmai de sărbătorile morții și ale învierii Mântuitorului. Atunci, fără ca cineva să se fi așteptat, chaganul Avarilor, cu cari Romanii se luptau, trimetându-le o solie, i-a întrebat, dacă n'ar voi să fie scăpați de acea foamete. Priscus, comandantul Romanilor, surprins de noutatea cererii, nu știa ce să facă. Dar, urmându-se pertractări dintr-o parte și dintr'alta, s'a încheiat în sfârșit un armistițiu pentru cinci zile și chaganul li-a trimis patruzeci de care încărcate cu provizii pentru cei înfometați. De aceea — zice Theophylactus — până în ziua de astăzi a rămas de pomina această omenie neașteptată din partea unor barbari.

„In schimb, generalul roman a trimis, la rândul său, chaganului Avarilor aromate și mirodenii orientale, cari plăceau așa de mult barbarului”.

„După ce au trecut serbările Paștilor, armatele s'au separat și atât Romanii cât și

barbarii au trecut în rândurile alor lor”.

Din acest pasaj al cronicarului grec, confirmat și de alți istorici, reiese lămurit că între Romani și barbari raporturile nu erau totdeauna prea dușmănoase și că, probabil, în rândurile barbarilor Avari, creștinași numai în timpul lui Carol cel Mare, vor fi fost și autohtoni localnici. Altfel nu ne putem explica atenția Avarilor pentru Paștile creștinești.

În același timp, acest pasaj al lui Theophylactus ne mai face să ne punem întrebarea, de unde vor fi dispus barbarii de grâne și în genere de alimente, căci doar știm că ei nu se ocupau cu agricultura și că trăiau din jafuri și pradăciumi.

Trebuia ca cineva să se îngrijească de hrana barbarilor și acești cineva nu puteau fi decât autohtonii. Numai ei puteau să se ocupe de agricultură, numai ei puteau să cultive viile cari să produceau vinul, cu care de atâtea ori găsim pe barbari că se îmbătau, numai ei puteau să se ocupe cu facerea de bărci de obicei bărci monoxile, pe cari stăpânitorii vremelnici, le aflau gata și în mare număr spre a le servi de imbarcare pentru trecerea Dunării. Hoardele de barbari veneau din țări, unde nu se știa ce este agricultura și unde nu se cultiva vița de vie. Numai autohtonii au putut să le inspire barbarilor omenia pentru serbătoarea creștinească a Paștilor, omenie pe care armatele civilizate de astăzi nu o au.

din „UNIVERSUL”

Legea crimei de sabotaj și specula ilicită

Războiul în care ne aflăm, este intitulat „război sfânt” cruciadă contra bolșevismului, pentru că popoarele civilizate nu pot admite ca religia să fie călcată în picioare iar avuțiile țării să fie prădate de barbari.

Instinctul de apărare al bunului matrimonial este sădit de la natură în fiecare vietate al globului pământesc, cu atât mai mult în om, care, prin judecata sa și obligațiile sale față de societate, patrie etc. își expune chiar viața pentru apărarea avuțiilor țării care sunt totalul averilor individuale. Cu cât știe să apere mai bine această avuție, cu atât este mai bine răsplătit și apreciat de țară, cu recompense materiale și morale.

După legea sabotajului și a speculei, însă se pomenește pe-depsit, cu toate că în unele cazuri, statul ar trebui să fie acela care să-și apere averea matrimonială.

Să explicăm:

Un negustor, fiind mobilizat la începutul războiului, pleacă la datorie, întrucât magazinul. Averea lui, la data plecării, era formată din 100 mături, cumpărate la 20 lei bucata, total 2000 lei.

Peste un an, acest negustor fiind desconcentrat, revine și deschide magazinul. După legea susmenționată trebuie să vândă

mătura la 26 lei bucata. (Cu un câștig de 30 la sută).

Din câștigul de 600 lei obținut la 100 mături trebuie să acopere toate cheltuielile magazinului cheltuielile casei și altele care în-timp s'au majorat de cel puțin 5 ori (mai ales coșnița).

Omul nostru se gândește să acopere din câștig cheltuielile — cum este și normal, iar cu capitalul să înlocuiască marfa vândută și anume tot aceeași cantitate cât a avut înainte.

După toate socotelile și principile comerciale capitalul lui nu este de 2.000 lei ci 100 mături, în lipsa lui prețul măturai s'a ridicat la 80 de lei, cu ridicata preț aprobat de Onor. M. E. N.

Negustorul nostru, în tors această buzurarele goale și cu atâtea datorii angajate, pătruns de disciplina militară și cu frica de severitatea legii vinde măturile cu lei-26 buc.

Cu banii obținuți, (lei 2600, minus impozit, chirie, datorii plătite mân are etc. 6 700 lei) se prezintă la angrosist ca să înlocuiască marfa vândută, și vine acasă cu 25 mături (25 buc. a 80 lei = 2.000)

Așa dar capitalul lui a scăzut, datorită legii, la un sfert. În'un asemenea joc, și s'a curățat de avere. Rămăs fără capital proprietarul îl dă afară, percepția

și somează să plătească impozitul, copiii cer mâncare, și atunci care lege ar putea să-l oblighe să și mențină prăvălia și să nu misoareze volumul afacerilor? Cu ce să se mențină?

Un om fără capital, un om fără este o povară pe spinarea țării pentru că statul nu în-asează dela el nici un fel de impozit și îi plus trebuie să-i dea ajutor de comer.

În definitiv, ce a realizat legea, obligând pe acest negustor să vândă măturile la 26 lei pe când prețul aprobat și fixat de M.E.N. al măturai pe piață este de lei 104, cu amănentul?

Dacă 300 cetățeni vor pornit pe piață să cumpere mături, 200 din ei au cumpărat cu 104 lei bucata de la alți negustori, iar 100 din ei au plătit cu 26 lei.

Legea nu a putut să ajute uniform pe toți cetățenii — onșumatori, ci a distrus un negustoraș pentru lipsă de formalitate și anume: negustorașul nostru nu a avut justificare (factură) pentru noul preț iar ceilalți fiind în permanență acasă, au procurat facturi mici, oricâte ori mătura și-a ridicat prețul.

Pentru respectul de lege s'a distrus un negustoraș, poate cel mai cinstit dintre toți, s'a făcut o porțiță de venit pentru țară, a dispărut un contribuabil, o familie rămasă pe drumuri care protestează și critică la orice colț de stradă: legea, legiuitorul, cu alte cuvinte un nemulțumit al societății.

Să luăm ca altă alternativă: Negustorul nostru, pentru a-și apăra micul lui capital mica lui avere, trebuie neapărat să calcă legea, ascunzând și vândând marfa la prețul pieței sau procurând o factură pentru câteva mături la prețul zilei, pe baza căreia va vinde și celelalte.

Sistemul acesta însă ca orice minciună, are nevoie de multă îngrijorare, de foarte multă palpație și la urmă tot se prinde.

Intervie un mare conflict între negustor și organele de control, omul este țărât ca un adevărat criminal la Parchet, Poliție, închisori, etc încap pe mâna avocaților, plăind onorarii și diverse cheltuieli, care îi storc până la ultima picătură de sângue, cu drept cuvânt, deoarece aceste onorarii și cheltuieli ajung la sume fabuloase, pentru că ele nu sunt supuse Legii speculei și nici unui control (Am auzit de onorarii de sute mii de lei pentru una sau două pledoarii).

În sfârșit s'a făcut dreptate; negustorul a fost trimis la lagăr. Procurorul este mândru, Justiția a aplicat legea ad-literam avocatul se bucură că a făcut o afacere se onșumă hârlie multă etc. dar sco. ul legiuitorului nu a putut fi alins mai deloc.

Prețurile mărfurilor nu s'au putut stabili ele sunt în permanență urcare la sursă și Onor. M. E. N. le aprobă.

Credem că este absolut necesară o modificare a Legii Speculei și Sabotajului, prin adăugarea următorului paragraf: „Ori decâte ori marfa suferă o majorare de preț la sursă, aceasta fiind admisă de M. E. N., în mod automat vor putea majora și dețaliștii, care au din acest articol cu același procent, fără să fie nevoie de justificare pentru noul preț.”

Să se considere specula ilicită și să suferă rigurile legii negustorii, care au vândut marfa peste prețul zilei. Exemplu: negustorul, dat ca exemplu mai sus, să aibe dreptul de a vinde mătura la 104 lei, cum se vinde pe piață preț a-

INFORMAȚIUNI

Ținem să informăm pe abonații noștri că, pentru moment, nedispunând de nici un incasator, abonamentele se achită numai la Administrația ziarului. Oricine s'ar prezenta spre încasare, chiar prevăzut cu chitanțier, să se știe, că nu are dreptul de a încasa. Vom anunța în timp numele persoanei împuternicite de noi spre a face această operațiune.

Duminică 8 August caravana „DOBROGEA JUNĂ” va vizita orașul Ostrov, unde și va ține seziștoarea.

Atragem atențiunea cititorilor noștri comercianți, în deosebi, asupra articolului privitor la legea crimei de sabotaj — articol care ar trebui citit nu mai puțin și de organele represive fiscale — articol scris de un comerciant contânțean.

EKIRGHIOL-BĂI
BAILE SIMIONESCU
cu nomol cald s'au redeschis dela 15 Iunie a. c.
Camere la dispoziție

Băiat pentru Birou se caută la „DOBROGEA JUNĂ” de îndată.

FEMEE LA TOATE, de preferință germană, cunoască și bucatăria, se caută de îndată. Adresa Redacția ziarului.

probat, chiar fără să aibe factură nouă la acest preț.
Să fie contravenient atunci când vinde cu 105 lei sau peste prețul pieței.
Ar fi o măsură logică și dreaptă, care ar aduce multă simplificare și bună înțelegere între cetățeni, pe lângă respectul cel mare învenit legiuitorului.
A. C.

Moruga Ion, din Constanța, str. Sos. Mangaliei 80, pierzând autorizația de intrare în port No. 277 943, o declară nulă.

Maria H. Cușută, domiciliată în Incinta Portului a pierdut autorizația permanentă de acces în Portul Constanța, eliberată de Capitania Portului, o decleară nulă.

Ministerul Justiției
Direcția Judiciară

Publicațiune

D-l Mihailache H. Hristu domiciliat în Mangalia Jud. Constanța, a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe pe baza art. 10 numeral sau patronimie de Hristu în acela de Popescu, spre a se numi Mihailache Hristu Popescu

Dela Prefectura Județului

— Notarul Valeriu Stănescu, dela com. Grădina, condamnat la 3 luni închisoare, a fost suspendat din funcțiune.

— D-l Tudor Manea a fost înlocuit din funcțiunea de primar al com. Galbiori, prin d-l Mihail Buzoianu.

— Horele țărănești pot fi organizate numai în zilele de Duminică și sărbători, în orele de după amiază și numai până pe inserate, în fața Căminelor culturale sau în locurile alese de primarii comunelor.

— IX —

Noworossisk

(Continuare din pag. 2-a)

orașului sunt munții, unde un regiment se bate cu o dăruenie neînchipuită. Cei doi prefecți înce-ră în mormane imense de morți.

Pe străzi circulația este destul de rară. Nu circula decât puțină lume. Bătrâni, copii. Te întâlnești chiar de unde mai săsar accepți copiii dintre ruine.

Sublt. rez. Vasilescu I. Stelea
Reporter de războiu S. M. P.